

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maandblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplage: 803 e-adressen
3de jaorgaank, nummer 5
Daotum: 1 meie 2008

Redaktie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0805

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelijke maeker.
De redaktie/uitgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzunnen wark!
Et deursturen van dit blad mag allieud zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Inhoold	
• Van de redaktie	3
• Agenda	4
• Oproep	4
• Wussen jim dat	5
• Anansi (9)	6
• Bolding vertelt (5)	8
• Ik geleuf et, ikke niet	11
• Biebelvertaelen	12
• Sprokien	14
• Biebelse utdrokkings	14
• Et Evaluaosiegesprek	16
• Kleinkind	18
• Trouw of ontrouw	19
• Rely Jorritsma skriuwwedstriid	20
• Jus talionis	21
• Sporen in de sni'j	22
• Rauwkost	23
• Drug vs. drugs	24
• Praot mar Raek	25
• Klessebessen	26
• Taeltuun	28
• Ei, ei, ei	29
• Dichtwark	30
• Rilke (4)	33
• De Stellingwarver Biebel	34
• Stelling van de maand	35

Toch nog even rechtzetten...

Et is al even leden, mar in An de liende van december 2006 ston de vertaeling van een Kastgedicht 'Et wodde stille' van Sjoukje Oosterloo. Onder et gedicht hadde Sjoukje netties en naor beste weten vermeld dat et gedicht oorspronkelijk in et Nederlaans maekt was deur Etie Pasma en naor et Fries vertaeld was deur Chr. Pieters.

Lao'we now van vrouw Pasma een berichien kriegen dat die beide naemen krek aandersonne west hadden moeten. Et is oorspronkelijk in et Nederlaans schreven deur Chr. Pieters en naor et Fries vertaeld deur Etie Pasma-de Vries.

Sjoukje Oosterloo kreeg van vrouw Pasma een dikke ploeme veur heur Stellingwarfse vertaeling.

Van de redaktie

Et zal muuilik kalven om willewarkers te kriegen veur iene van oonze regionaole omroepen. In disse 'An de liende' een oproep om hier volk veur te vienen. Al zoj't mar veur een lintien doen! Dit jaor bin d'r haost 3.550 linties uutrikt an meensken die heur op ien of aandere maniere verdienstelik maekt hebben. D'r bin ok ridders bi'j. Awwie die now 's naor Afganistan toe sturen om heur daor verdienstelik te maeken. Ruslaand het daor de oorlog verleuren, Amerike en anhangers zullen et daor ok verliezen. Wellicht kun disse onbaotzuchtige meensken meer. Dan moet zoe'n gezelschop bestaon uut kristenen en moslims om eindelijk die oorlog op een meenselike maniere 'te winnen'. Of bin d'r gien moslims die zoe'n lintien kregen hebben?

De spinne Anansie lat zien wieshied weer gellen en Bolding het weer goed oppast. Mooie verhaelen waoj' je gedaachten bi'j gaon laoten kunnen. Ok de vaaste rebrieken ontbreken niet en aj't niet zeker weten kuj' altied nog geleuven gaon. Jakob het de pelisie te pakken en de rebriek 'Praot mar raek' van de Boompers is zakt naor een bedaekelik nivo. In de taeltuun kommen uut alle hoeken adderties veur 't locht. De foto van al die sokken an de liende dot mi'j daenken an eertieds doe d'r ien keer in de maond ok nog een riegel lappen bi'jhongen. Zoe'n vertaelmesienegien is toch een wonder; ie stoppen de woorden d'r in 't Nederlaans in ze roegelen d'r an de aandere kaante in et Stellingwarfs weer uut!

Et wil mar gien meitied wodden dit jaor. Op 23 april zee de achterofbuurman dat dit de eerste dag was dat hi'j de trui onder de overall uuttaon hadde op 'e stal. Mar zoas gewoonlik stoort de netuur him nargens an. De kieviten bin vroeg begonnen te leggen en de eierzukers onder oons hebben de pette goed vol kriegen kund. Wi'j hebben veur alle zekerhied foto's maekt bi'j oonze 'lopies' want et kon wel 's et laeste jaor west hebben dawwe kievitseier mitnemen mochen. Veurlopig mar even ofwaachten hoe de jurisprudeensie uutpakt. De dotterbloemen staon om disse tied henne weer volle in bluui. Jammer dat dit op een protte plakken de hieltied minder wodt. De oflopen jaoren hewwe daor onderzuuk naor doen laoten en naor et bliekt komt et deur et omleeg brengen van de waeterstaand, de bedrijfsvoering en de regels van et waeterschop om de slootkaanten glad en strak te hekkelen. Op plakken waor as et riet nog mit de zichte mi'jd wodt staot disse mooie iezerminnende bloeme in vol ornaot.

De ekkelhuders bin drok an 't balsen en doen aandere voegels nao en de ekers of iekhoorns klimmen zo smuui as ielestiek van de iene naor de aandere boom. De eerste dooie iekmulder gefte an dat et seizoen weer begonnen is. In meie is de netuur op zien mooist!

Dus... de paeden op, de laenen in...

FdV

*Van now of kan 't gebeuren dawwe disse rebriek
'Van de redaktie' bi'j toerbeurt omstebeurten doen.*

Agenda

Op **zondag 11 meie** is peliesie Hoogeveen te gaast in et pergramma Huus en Hiem dat ditkeer - in saemenwarking mit Odrie - maekt wodt bi'j Radio Weststellingwerf Centraal in Noordwoolde.

Oproep: Willewarkers bi'j de radio

In Stellingwarf hewwe al sund jaor en dag twie lekaole radiostuurders, radio Odrie in Oostaende (Oosterwoolde) en radio Centraal (Noordwoolde) in Westaende. Disse beide stuurders dri'jen volledig op willewarkers mit een betien subsidie uut de gemientepotties en nog wat bi'jdregen van disse en gene. Ze hebben beide een prachtige lekaosie en een mooi stel van die vri'jwillige mitwarkers. De meeste meensken (luusterers) hebben d'r trouwens gien weet van wat d'r achter de schaarms allemaole gebeuren moet as een uutzending maekt en uutstuurd wodt. Ien ding staot vaaste, et is krek as bi'j een protte verienings: et dri'jt vaeks om een kleine vaaste kern die et meeste wark verzetten. Hulde veur dat volk!

Geregeld valen d'r mitwarkers om alderhaande redens uut en moe'n aanderen dat d'r dan mar even bi'j doen. Een haost onmeugelike opgaove. D'r moet dan ok geregeld ni'je anwas kommen van mitwarkers. D'r is haost altied wel vraoge naor bestuurders mar veural ok naor techneuten, prissentaoters, veurbereiders, interviewers, redakteurs, verslaggevers, schrievers, mooipraoters, en gao zo mar deur. De kontinuïteit van de verslaggeving van regionale sport en aktualiteit het vanzels een hoge prioriteit, mar ok zaeken as poletiek, geleuf, tael, netuur, vri'jetiedsbestedinge, opmarkelike dingies of kommersjele zaeken kommen geregeld an de odder.

Op 't heden zit Centraal (RWC) in Westaende eins te springen om mitwarkers om et pergramme Huus en Hiem in saemenwarking mit Odrie in de locht te hollen. Huus en Hiem is een pergramma waor et streekeigene centraol staot. Volop streektael en vaeks een goed gesprek mit jonge of wat ooldere meensken die wat te vertellen hebben over hoe et was, wat d'r beter kan en over de toekomst van oons gebied.

Vuul ie d'r wat veur om ok een ure of wat radio te maeken, kom dan es op een zaoterdag of een zondag naor de studio van ien van beiden. Deur de weke staot d'r meestal een komputer an die alles regelt en dot, mar in et weekaende lopt d'r altied wel volk omme die hiel enthousiast vertellen over wat ze zoal doen en as et je wel wat toeliekt dan willen ze mar wat graeg op gang helpen om bi'jglieks zoe'n pergramme as Huus en Hiem om de veertien daegen te maeken. Kom op. laot es wat van ie heuren...

Johannes Passion

We kregen nog een anvulling toestuurd op et kommentaor van de vertaeling van de Johannes Passion deur Boele Land uut Jelsum.

Op iene van de eerste titelbladzieden was alderdeegst de naeme van de vertaeler dhr. Land ofdrokt as: Boele Laand. Zoks dot toch wel hiel zeer an de ogen...!
Op de laeste bladziede was et gelukkig wel weer goed gaon.

Wussen jim dat...

Wussen jim dat :

- De 84 jaorige Mugabe president van Zimbabwe dan wel oold is, mar him nog niet versleten vuult, deurgaon!
- Vuuftig percent van de bevolking in Zimbabwe heur redden moet van iene euro per dag. Bittere armoede en een protte ziekte. Mar ze zitten niet in de koolde mit hoge gasrekenings.
- Mugabe de blaanke boeren en een protte kennis uut zien laand votjaegd het. Hi'j docht wat zi'j doen, kuwwe zelf ok wel. Geld bi'jdrukken lokt hem wel aorig mar hi'j verget om projekten te ontwikkelen veur een betere ekenemie. Dom is lastig.
- D'r gien dreug brood te verdienen is mit et zingen van Stellingwarfse lieties. Now dan mar weer gewoon Hollaans blaëren.
- As et vassien mooi klinkt en de zangstemme geve is, de tael dan ommes niks uutmaekt
- De maekelders beginnen te klaegen omreden de huzemark weer es een keer inzakt. Altied al zo west, golvende bewegings.
- As et hiel min weer is, da'j dan bliede moeten wezen a'j een dak boven je heufd hebben. Dieren in de vri'je netuur daor gien weet van hebben.
- Meensken heur al duzenden jaoren drok maeken om dieren op te jaegen en bi'jtieden ok nog doodmaeken. Nog arger, ze vienen et hiel gewoon om ok nog een onveurstelbaar protte dieren te fokken, dan doodmaeken, opeten en heur zo verrieken willen. Diereleed interesseert heur niet.
- Matthijs van Boxel, een betoefte literetuur wetenschopper, berisseneerd het, dat domhied de moter van de saemenleving is. Veur een hiele protte meensken is er dan ok nog hope.
- D'r ankem jaor verienings en stichtings binnen die de trammelaant uut vroeger tieden mit de Bisschop van Utrecht herdenken zullen mit verschillende veurstellings. We weren doedertieds deur de Bisschop kleineerd en negeerd. Gebeurt now ok nog wel es oonder mekere.

Henk de Vries

Anansi (9)

Wieshiedsfaobel veur kiender van 8 tot 80...

Anansi lest de gedaachten van de hemelgod...

Nyankopon de hemelgod hadde drie kiender: Esum de naacht, Israne de maone en Owia de zonne. Hi'j besliste dat ze alle drieje in verschillende dörpen wonen mossen. Hi'j stuurde ze vot en iederiene bouwde him een dörp. De hemelgod, die et meest van Owia hul, mos nao verloop van tied iene van zien zeunen anwiezen as zien opvolger. Hi'j schilderde een stoel zwat en zee tegen zien onderdaonen: "Wie van jim kan mien gedaachten lezen?"

Kwaku Anansi de spinne kwam in de bieten en verklaorde: "Ik kan je gedaachten lezen." Hi'j vertelde iederiene dat hi'j Nyankopon zien kiender haelen gaon mos en vertrok. Onderwegens begon oonze vrund een betien an himzels te twiefelen. Ik zee now wel da'k de gedaachten van de hemelgod lezen kan, mar dat was een leugentien, docht hi'j. Wat moe'k eins bi'j zien zeunen doen gaon? De spinne plokke iene vere van iedere voegel die hi'j op zien reize tegenkwam en plakke die an zien eigen lief. Op die maniere vleug hi'j opdirkt as een voegel weeromme naor et dörp van Nyankopon en laandde op een toeke van de gyedua-boom. Iederiene begon opgewonnen te gillen: "Ye-e-e-e!" want zoksoorte voegel hadden ze gienertied zien.

Nyankopon kwam uut zien huus en stuurde iederiene vot. Hi'j mompelde bi'j himzels: "Och, was Anansi hier mar, die zol grif de naeme van disse vremde voegel weten hebben. Ik vraoge mi'j trouwens of as die spinne warkelik mien gedaachten lezen kan. Dan zol hi'j weten da'k et liefst mien zeune Owia as mien opvolger anwiezen zol. Him acht ik daor et meest geschikt veur. Mar ik moet een proef nemen, waarbij alle drieje mien kiender een eerlike kaans kriegen. Vandaege he'k een kintinkyi-yam opgreuven, en an diegene van mien kiender die de naeme van de yam wet, za'k de zwatschilderde stoel van weerdighied geven. Kwaku Anansi gaot ze now haelen. Begrotelik, hi'j zol grif de naeme van disse voegel weten hebben."

Anansi wus genoeg en vleug vot. Doe hi'j op een veilige ofstaand was plokke hi'j de veren van zien lief veur hi'j veerdergong. Eerst kwam hi'j an in et dörp van Esum de naacht.

Hi'j zee: "Je vader het zegd daj' bi'j him kommen moeten."

"Goed," zee de naacht, "dan kuwwe tegere gaon."

"Ik bin nog niet zoveer," zee de spinne, "ik moet eerst naor je breurs de zonne en de maone. Zij wodden ok verwaacht."

"Blief dan toch minstens eten," drong Esum an, en hi'j gaf Anansi reusterde maïs. Doe die op was gong Anansi d'r weer van deur.

Ankommen bi'j Osrane de maone zee hi'j: "Je vader het zegd daj' bi'j him kommen moeten."

"Goed," zee de maone, mar veur hi'j gong plette hi'j wat yam en beudt de spinne een maoltied an. Nao et eten leup Anansi naor et dörp van Owia de zonne. Weer zee hi'j: "Je vader het zegd daj' bi'j him kommen moeten." Daor hadde de zonne gien bezwaor tegen, mar hi'j wol Kwaku Anansi ok te eten geven en slaachtte een schaop veur him. Nao et eten gongen ze op pad.

Doe ze haost in et dörp van de hemelgod ankwammen fluusterde Anansi:

"Luuster, Owia. Je vader wil vandaege de kwessie van zien opvolging regelen. Hi'j het een stoel zwat verfd. Hi'j zol et liefste willen dat ie in zien voetstappen gaon zullen. Vandemorgen het hi'j een yamwottel opgreuven. Diegene van jim die de naeme van de yam zeggen kan, krigt de stoel en daorbi'j ok de weerdighied van zien opvolging. Now dan, et gaot over een kintinkyi-yam. Vergeet et niet. Om je te helpen neem ik twee trommels mit. As iene op de kleine trommel speelt klinkt et zo: firi bomo firi bomo. Dan zal de grote trommel bescheid geven mit: kintinkyi bomo kintinkyi bomo. Vergeet et niet."

Doe kwam iederiene saemen op et hiem van de hemelgod. Plechtig nam die et woord:

"Mien zeunen, ik hebbe jim roepen laoten veur een belangrieke angelegenhied. Zien jim hier disse zwatschilderde stoel? En zien jim ok die yamwortel daore? Diegene van jim die de naeme van disse yamwortel wet krigt de stoel en zal mi'j opvolgen. Esum de naacht, ie bin mien ooldste zeune. Ie meugen beginnen."

De naacht docht diepe nao en zee: "De yam hiet pona." Alle meensken reupen: "Ye-e-e-el"

"Mien twiede zeune Osrane de maone mag et now zeggen." De maone zee: "De naeme van de yam is asante." Weer reupen de meensken: "Ye-e-e-el"

"Now mien twee ooldste kiender et zegd hebben is de jongste an de beurt. Zonne, hoe hiet disse yam?" Prompt sleug Kwaku Anansi op de kleine trommel: firi bomo firi bomo! En de grote trommel zee doe: kintinkyi bomo kintinkyi bomo!

Zelsverzekerd stapte Owia naor veuren en zee: "Doe ik nog hiel klein was nam mien vader Nyankopon mi'j vaeke mit op zien kuierties. Hi'j het me doe de naemen van alle yamsoorten leerd, en ik bin niks vergeten. Dit is een kintinkyi-yam." Iederiene reup drie keer: "Aeeee, aeeeeee, aeeeeee!"

Nyankopon sprak zien oordiel uut: "Mien beste Esum, ie bin de ooldste mar ie bin d'r in slaegd om alles wa'k je leerd hebbe te vergeten. Daorom beslis ik hier en now dat alle kwaodaorige dingen heur oorsprong vienen zullen tiedens de naacht. En ie, Osrane, hebben mien woorden ok niet ontholen. Daorom zullen alliend kiender in je locht speulen. Ie daorentegen, Owia, hebben mien lessen niet vergeten. Ie hebben mien raod goed in je opneumen. Ie zullen de leider wezen. Iederkeer as d'r wat van belang regeld wodden moet zal dat overdag gebeuren, onder jow waekend oge."

Bolding vertelt (5)...

Goj, allemoale,

Geertien is drok an et koffers pakken, binnenkort gauw weer zien of de Moppeler toren der nog stied. As goeie pelgrims doen wi'j dat ieder veurjoar.

As de roepert en de poepert nog goed blijft warken en der nog wat stuvers in de knippe zit, denken wi'j dat gebruik nog een lange tied vol te holden.

Ie hadden misschien verwacht dat mien stukkien disse keer oaver de schoele zul goan, hak ook belooft. Mar ik was nog niet van et meneertien of en zodoende. Veur die meinsen die nog wat ni'j bint An de Liende: Ik schrieve oaver de oorlogstied, toen ik nog mar een hummeltien was en mit va en moe en 2 breurs op een klein boerkeri'jgien achter in 'tlaand niet varre van et Moppeler ziekenhuus woonde. Noast oens huusde Freins en Roefien, een dike boer, die harren een knechie, Joapik.

Luu die wat te zeggen hebt oaver mien stukkies, schrief mar noar hbolding@gmail.com en varder goed goan.

Viefde verhoaltien: **Goed op e past mien jonchien.** „Alles in ordnoeng”.

Ikke harre now een echte fietse, mien va har achter op de hilde der iene noar beneden haalt. t' Har der al joaren eleigen en t'zat onder spinnerag en oardig verroest, mar dat gaf allemoale niks, ikke ware der slim wies mit. De baanden waren wat verstaft en va har ze al een paar keer elapt, mar der was gien begunnen an. Ze waren van een aparte moate en ik musse voorlopig mar zonder baanden rieden. De fietse was helemoal een apart geval, de trappers gungen altied rond aj de fietse beweugen. Ze numden dat een deurtrapper, der zat ook gien rem op, aj stoppen wollen mus ie der mar of springen, of in t gruss loaten vallen. Ik hebbe eerst wel een paar lelikke smakken e maakt, mar t'gung now best.

Mien breur Geu har mi'jj uut e lachen, numde et fietsien antiek, uut de tied van veur 1900. Now dat vervelende ventien har altied wat te zeggen. Ik kunne now veul wieder van huus of, mien moe har al e woarschouwd, dak wel op de stege mug rieden, mar niet op de grote weg, dat was lange niet vertrouwd en as Freins mit de peerden der an kwamp mus ik ook geliek an de kaante goan.

Op een mor'n zag ik van uut de keuken dat Joapik zien knecht net de olde zwarte an espant harre om parsvoer veur de koen te halen. Ik heb toen mitiene de fietse grepen en bin hum achternoa e goane. Joapik was een aordige vent die geern proten mug, ook tegen kiender zo as mi'j. Aandere groten harren doar niet zoveule tied veur. Zien verhaal gung wel vake oaver Wapse, doar was hi'j op e greuit. Een ome van hum was net uut de tied e'komen, een olde vri'j gezet en doar har Joapik nog een mooie Batavus fietse van oaver hullen, heel wat anders dan mien geval. Jaopik was gek op peerde beleerden en het nijje vossien vund hi'j vanzulf ook een machtig nuver peertien, die gloepens mooi draven kun. Mar Freins was er niet zo wies mit, vund hum niet deugen veur boerenwark. Hi'j wol hum weer wegdoen, wat Joapik zunde vund.

Noa een poosien bin'k weer op de fietse sprungen en de steege op goan rieden noar de grote weg. Doar he'k nog eem e'stoane en doe mar weer op huus an. Opiens heurde ik "Wilt nog wat?" Toen ik opkeke zag ik twi'j kerels mit lange zwarte leren jassen an, noast mi'j. De iene was't meneertien dat onlaangs nog bi'j oens e'west was en die aandere was een stuk older, een dikke kerel mit een snorre. Die zag er wel gemien uut. Ze mussen bi'j mien volk weizen.

Mien moe har va net e roepen veur koffie, en ze gung ook mitiene water opzetten veur de vesite. t'Jonge ventien har al weer rap de liesten mit al die rooie potloodstrepen op de toafel. Die aandere kerel har va al ies goed an ekeken en op iens zei hi'j. "Bin ie niet een Bolding uut Uffelte?" "Verroest", zei mien va, "Ie bint Jannes, oen volk woonden vrugger nog een schoffien naost oes in't veld. Mar deur die snorre hak oe hoast niet weer ekend." "Now" zei de man tegen mien va, "ie bint ook veraanderd heur, en al oardig gries rond de kop."

Moe zei dat ze neudig achteruut mus en huld de boek al wat vaste, ze greep nog eem een mandtien mit eerpelschellen en was gelieke de keuken uut. Va en die snorre waren al gauw oaver de olde tied an't proten. Ze harren nog in dezelfde klasse op schoele zeten en Jannes wus nog precies dat ze eerst in de mor'n samen schoapen noar de heide dreven veur een paar dike boeren uut dorp. Ook hadden ze de veldwachter we ies achter de vodden had. Va har nog een twi'jde bakkien in eschunken, zo lange zat hi'j anders nooi an de toafel.

t'Ventien wol mar oaver de keun en kalver begunnen die niet meer op de lieste te vienden waren, mar Jannes har der helemoale gien oren noar. De wiendbuul zei dat ze op mussen schieten, want veur de middag was der ook nog noar een aandere en die boer har veule meer vee. Ik luusterde wat mit, mar zag ook nog net deur keuken roetien dat Jaopik in volle draf noar huus kwaamp, de wagen hadde hi'j niet iens vol mit parsvoer. Hi'j reup wat um de ziedeure en eem later kwaamp Freins naor buten. Samen hebt ze toen de zwarte veur de veewagen ezet en gungen doar direct mit achter thuus. Schoffie later reed Joapik der mit naor et bouwkaampien. Now dat was vrumd. Moe was nog niet terugge en die mannen wollen toch niet naor mi'j luusteren, dus hek mar niks ezegd.

t'Jonge meneertien worde wat ongedurig. Jannes zei toen dat hi'j zulf mit Klaas wel eem in de stallen en hokken gung kieken. En ondertied kun de jonge heer mooi de listen van de volgende opziken en an strepen woar ze acht op mus geven. Toen de mannen achteruut gungen, kwamp moe net van 'thuusien of en weer de keuken in. Zi'j was lange niet goed en leup mar wat hen en weer, ze proote de hele tied mit ventien, oaver woar hi'j vandoan kwam, zien olde luu, de aandere kiender thuus en goa mar an. Ze luusterde niet arg want ze vreug wel een paar keer 'tzelfde.

Noa een poosien kwamen de mannen weer terugge en is et bezuuk weer op e stapt. Moe was wel barre ni'jsgierig hoe et of e lopen was. Va zei dat Jannes gien varken e ziene hef. Toen ze op dele waren hef hi'j direct op de liesten mit grote letters "*IN ORDNOENG*" e zet. Ze hadden een poosien op de maalkiste e zeten en nog wat meer oaver vrugger e proot. Jannes en zien volk harren nog al wat rond e zwurven, eerst een paar joar in Holland en toen een hele tied in Duutslaand. Toen hi'j dit baantien kreeg harren ze hum mit iene boas e maakt van et kantoor in Moppelt, ze mussen der iene hebben die duuts kun verstaan. Jannes zei dat de kleine boerties gien last van hum zul hebben, mar die rieke stinkerds mit een hoop vee mussen uitkieken.

Moe was mar wat bliede dat et zo goed of e lopen was. Ze har varkentien dat achter stro zat nog gauw wat slobber en de eerpelschellen e geven en toen geliek de baander uut e lopen en Joapik e woarschouwt en die is mit iene weg ereden. Ik kunne toen mien verhaal doen dat Joapik mit Freins de zwarte veur de veewagen e zet hadden en der later mit bouwkaampien op e gaone was. Ik har dat wel vrumd e vunden mar niks van e zegt toen die kerels hier nog waren.

"Goed op e past mien jonchien," zei mien va, "die pottiekiekers mussen dat niet weten." Now ik was wel bliede mit dat pluumpien. Noa melkens harren wi'j al vrug volk an de ziedeure, Freins en Roefien. Ze wollen eem heuren hoe et oens vergoane was mit de kontrole. 'tWas mar goed dat moe ze e woarschouwt har. Now waren ze allennig de tel wat kwiet e raakt in et kiepen hokke. De twi'j bollegies uut de wagenschure harren ze nog net bi'j tied op kunnen laden en verschuuld achter een bossien bi'j de bouwkaampe. Moe zei dat kleine Henkien dat wel e ziene had toen die kerels hier nog in de keuken zaten, mar gelukkig hef hi'j niks e zegd. Now daor was Freins ook arg bliede mit. Roefien vanzulf ook en ze had uut daank een kladde mit een stuk bloedworst veur oens mit e bracht. Dat was nog van et zwarte varkentien die ze net veurige weke in de pot e stopt hadden. Moe zei dat wi'j dat al wuzzen. Joapik har zich lest daags nog wat verproot toen hi'j zei dat Roefien zukke lekker leiverworst kun maken. Va hef Freins toen nog ies weer e woarschouwd dat zien knechien een beste jongen was mar bi'j toeren niet altied wet wat hi'j wel of niet zeggen kun. En in disse tieden mus ie doar mit oppassen. Wi'j waren ook zonder maleur van die sneuiers of ekommen en dat hier alles "*In ordnoeng*" was.

De mannen hebt nog een citroentien op de goede of loop e drunken en ik baasde in de beddestee s'nachts oaver kerels mit lange leren jassen en et vossien woar ze mit tugen wollen.

Goed goan,
Henke

Opschieten...

Awwe now wel of niet vanwege Jan Koops opschieten moeten mit oonze vertaeling in 't Stellingwarfs, mit wawwe kotleden in de kraanten lazzen is et dudelik; we moe'n dan wel opschieten want et aende van et protestantisme kan niet lange meer duren. Nog een jaor of wat - tot rond 2017 - en dan zal et klaor en over wezen. De laeste peer Griffiermeerden en Hervormden kun heur dan misschien nog ansluten bi'j de Rooms-Kattelieken (weeromme naor de moekeschoot), want PKN zal rond die tied niet meer bestaan..!

Ik geleuf et, ikke niet...

Lao'we zo now en dan es een stokkien uut de vertaelde biebelteksten deur et brillegien van een leek bekieken; hoe zuwwe trouwens ok aandere. De glaezen in dat brillegien bin seins helder, ok wel es wat smerig en ok wel es dikke besleugen, haost tot matglas wodden...

-.-.-.-

Over **Lot en zien beide dochters** in Genesis 19:31-36

Op een dag zee de ooldste dochter tegen de jongste:

"Oonze vader is al oold en in disse hiele kontreinen is d'r gien iene kerel meer die mit oons doen kan, wat op de hiele wereld de gewoonte is. Lao'we daaromme oonze vader dronkend voeren en mit him slaopen, dan kuwwe kiender van him kriegen."

Diezelde naacht nog gavven ze heur vader wien te drinken, en de ooldste sleup mit him, zonder dat hi'j d'r ok mar wat van vernam dat ze bi'j him kwam of naotied votgong. De aanderemorgens zee de ooldste tegen de jongste:

"Vannaacht heb ik mit mien vader slaopen. Lao'we him de ankem naacht ok weer dronkend voeren, en dan moet ie mit him slaopen. Dan kuwwe allebeide kiender van oonze vader kriegen."

Die naacht gavven ze heur vader ok weer wien te drinken, en sleup de jongste mit him, zonder dat hi'j d'r ok mar wat van vernam dat ze bi'j him kwam of weer votgong. Zo raekten Lot zien beide dochters zwaorboeks van heur vader.

Zoks is toch mal gaon in die tieden! Buten de vraoge as et 'technisch zien' warkelik wel zo makkelik kan om een man eerst (haost) dronkend te voeren en dan 'naachtwille' mit 'm te hebben - en et beide keren in ien keer 'bingo' is - is 't ok nog mar de vraoge wat d'r van zokke kiender terechte kommen zal. Et verhael komt oons dan ok wel stark over, alderdeegst...

Ik geleuf et, ikke niet...

f&p

Biebelvertaelen...

Biebelvertaelen

Ik bin eins hatstikke wies mit et stok van Jan Koops, in de veurige An de liende. Koops haelt daor hiel wat zaeken an die mit et vertaelen van dit dikke boek te maeken hebben zollen. Hier en daor wi'k d'r as initiatiefnemer van de vertaeling in et Stellingwarfs toch een peer stokkies uutlichten en mien kiek op of gevulde d'r bi'j geven.

Koops het geliek as hi'j zien indrok verwoordt dat gieniene klaegt over et te hadde gaon van disse vertaeling. Et bin inderdaod - zaoas hi'j al stelt - de konsekwensies daor et omme dri'jt, en ja, daor wodt wel es over klaegd. Wat bin die konsekwensies dan of liever zegd, wat kun die konsekwensies wezen?

"Dat die dan vaeks niet voldoen zullen an de eisen die an et vertaelen vaastezitten" stelt Koops. As ik anneem dat Koops mit 'et vertaelen' hier alliend et vertaelen van de Biebel mit bedoelt dan is mien eerste vraoge: is et vertaelen van de Biebel wat aandere as et vertaelen van aander wark? In geval hi'j bedoelt dat dit boek vertaelen niks aandere is as et vertaelen van aander wark kuwwe gewoon deurgaon. As hi'j wel bedoelt dat et vertaelen van de Biebel toch wat aandere is dan hewwe een goeie vraoge te pakken.

Is et vertaelen van de Biebel dan wat aandere as et vertaelen van aander wark? Ja en nee, neffens mi'j. Nee, et zol om mi'j as realist niks aandere wezen hoeven. Ja, omreden d'r bi'j een protte meensken nogal wat diepe en alderdeegst slim vaastezittende gevulsweerden om de hoeke kieken kommen. Een vertaeling van een boek veur kiender, een gedicht of alderdeegst een fiktie of non-fiktie roman, hoej' vaeks alliend mar 'literair' (wat dat ok wezen mag) te verantwoorden en te verdedigen, mit daornaost misschien nog wat sub-aspekten as tied of (morele) weenselikhied. Bi'j et vertaelen van de Biebel wodden d'r - neffens mi'j onterechte - opiens hiele aandere veurweerden steld zoas bi'jglieks: et moet ok theologisch verantwoord wezen. Nog slimmer! De theologische verantwoording gaot eins boven alle aandere aspekten bi'j et vertaelen van de Biebel ten opzichte van et vertaelen van aander wark. Waoromme dan toch..?

Zoas wereldleiders, keunings en presidenten vaeks daenken dat zij de belangriekste groep van meensken binnen zo daenken bi'jglieks schrievers dat ok vaeke, krek as bouwvakkers, broodbakkers en alderhaande 'topmannen' uut et bedrieffsleven. Mit alle respekt, mar theologen dregen ok vaeke uut dat zij 'de wieshied' in pacht hebben. Jaorenlange hebben verschillende religies (inkl. heur theologen) et gewone volk domhullen, alderdeegst bangemaekt. D'r bin vanzels ok een protte meensken van dat 'gewone volk' die heur daor slim gelokkig bi'j vulen, zodat d'r dan ok nog altied een protte meensken naor de kärke togen op zundagmorgen en/of -middag. D'r bin wereldwied van de 6,6 miljard meensken zoe'n 2 miljard die heur kristen numen (bron: wikipedia). Neffens mien oordiel bin d'r dan eins ok zoe'n 2 miljard verschillende vertaelings van de Biebel neudig. Iederiene zien eigen Biebel. "Mar ie begriepen toch wel dat zoks niet haelber is." heur ik je daenken. Ah...

Een niet onbelangrijk aspekt van biebelvertaelen is dan ok die haelberhied! Neffens mien gevuul wodt die haelberhied alderdeegst belangrieker naor maote et taelgebied kleiner wodt. In Stellingwarf bin d'r onderdehaand een stok of tiene die d'r al es op ien of aandere maniere an te zette gaon binnen. Naemen die me zo te binnen schieten: Krikke, Bergveld, Klooster, Koops en (Oene) Bult. Gien van allen het kaans zien om de hiele Biebel in et Stellingwarfs te vertaelen. Lichtkaans was dat ok niet altied de opzet trouwens. In et dadde vorrelsjaor van 2003 was d'r weer es iene die d'r - min of meer - deur toeval an begon, ik zee de gek. Zonder da'k d'r van naost mien schoenen lopen gao, bin ik wel zo wies west en hebbe veural eerst ok naor die haelberhied keken. De Biebel woord veur woord - en dan ok nog uut de oolde taelen - overschrieven, leek mi'j niet haelber. Ik hebbe die oolde taelen niet onder de kni'je en et hielemaole overschrieven van dat boek ha'k domweg gien nocht an. Op die maniere was et dan ok niet haelber. Ik bin doe op zuuk gaon naor meugelikheden waordeur et mi'j wel haelber leek. Veur mi'j was de theologische kaante trouwens lang niet et belangriekste aspekt. Ik hadde eerder zoks as: een (streek)tael die himzels een betien serieus nemt heurt - ok - klassiek wark in die eigen tael te hebben.

As 'komputerman' leek mi'j een komputertien een hiel aorig hulpmiddel. Doe 'k even laeter et prototype van mien 'vertaelmesienegien' klaor hadde wodde ik alderdeegst enthousiast over de haelberhied en doe 'k Frank tegen et lief leup was et hekke van de dam. Et leek, nee, et wás haelber! O ja? En al die aandere aspekten zoas o.e. de theologische en literaire kwaliteit van oons schrippen dan? As et op de iene maniere niet haelber is mar op een aandere maniere wel, dan zij' inderdaod inleveren, polderen moeten op al die aandere aspekten, mar et blift nog de hiel tied wel haelber en veur die aandere aspekten kuj' misschien hulpe vraogen en kriegien. Mi'j (en Frank ok) bewust van oonze tekotkommings biwwe d'r mit uut aende zet omreden et oons haelber toe leek. Veur et Stellingwarfs lichtkaans de ienigste haelbere kaans dat d'r iens een hiele Stellingwarfse vertaeling van dit klassieke boek kommen kan. Over kwaliteit he'k eerder in An de liende al es briedvoerig uut de doeken daon hoe 'k daarover daenk mit as konklusie: de kwaliteit moet voldoen an de verwaachtings van 'de klant'. Ik bin d'r wis van dat d'r omdebi'j zoe'n vuufhonderd klaanten binnen die de kwaliteit van disse vertaeling voldoende vienen zullen veur et doel waor et boek dommiet - mit een stok of tien uutzunderings - veur bruukt wodden zal: boekekaastevulling...

Bi'j slot van zaake kuwwe vanzels nog jaoren deurpraoten over de weenselikhied, as dit boek d'r eins wel in et Stellingwarfs kommen mos. Ik kan daor hiel kot over wezen: ja. Een (streek)tael die himzels een klein betien serieus nemt heurt now ienkeer ok 'klassiekers' in de eigen tael te hebben. Kiek mar naor et Fries en et Nederlaans, die hebben ok een hiele protte vertaelde klassieke warken in de eigen tael. In oons geval hadde dat dan misschien niet perfoost de Biebel west hebben hoeft, mar aandere klassiekers het et Stellingwarfs ok al niet. Et is min of meer een toevallige keuze wodden dat et dit boek wodden is.

Et inzunnen stok van Jan Koops telde zoe'n stok of tien alineas. De eerste uut dat stok he'k hier now wat deurvrot. De rest van 't verhael komt een aandere keer nog wel es.

pb

Luuster kiender, luuster...

Stielrosien

D'r weren es een keuning en een keuninginne. Ze woonden in een mooi groot kesteel en in heur tuun gruuden de mooiste en de grootste rozen van de hiele omkrieten. Op een dag kregen ze een dochtertien. Ze nuumden heur Stielrosien, omreden de keuninginne gek was op de rozen die in de tuun gruuden. Ze weren hiel bliede mit heur en daaromme gavven ze een feest waarop iederiene uut de wiede omtrek kommen moch. D'r weren ok twaelf toverfenen uutneudigd. De dattiende fee, was een slechte fee. Die vreugen ze niet, want ze weren bange dat zij et kientien zeer doen zol.

Op et feest kwammen dus een hiele protte meensken. Iederiene nam een kedogien mit veur et poppien. De twaelf fenen hadden ieder een speciaole weens veur de preensesse. De iene weenskte schoonhied, de aander goeie menieren en de dadde weenskte liefde. Zo deden ze alle elf heur weens, op iene fee nao. Want de lelke fee hadde heurd dat d'r een feest geven wodde en dat zij niet uutneudigd was. Mar ze gong toch naor et feest en alle meensken schrokken alderheistelikst. De keuning en de Keuninginne weren gloepend bange en ze hoopten dat d'r mar niks gebeuren zol.

De lelke fee was zo koegels dat ze aliend nog mar slechte dingen doen wol, dus zee ze tegen de keuning en de keuninginne: "Disse preensesse zal heur nog veur heur 18de verjaordag prikken an een spinnewiel, waornao ze wegraeken zal!" Daornao gong de lelke fee weer vot.

Doe kwam de twaelfde fee naor veuren. Zij hadde ok een weens veur et kleine preensessien. De fee kon biester goed toveren, mar ze kon de spreuke van de lelke fee niet ongedaon maeken. Ze kon de spreuke wel wat minder arg maeken. Daarom zee ze: "De preensesse zal niet dood gaon nao de prik an et spinnewiel, mar ze zal honderd jaor slaopen en et hiele kesteel zal mit heur in slaop valen. Eerst as ze van een echte preens een tuut kriegen zal, zal ze weer wakker worden". De keuning en de keuninginne weren slimme verdrietig en wollen netuurlik niet dat heur lieve kleine dochtertien zo lange slaopen moeten zol. Daarom leuten ze alle spinnewielen in et hiele laand verbranen.

Stielrosien wodde rap oolder. Vlak veur heur 18de verjaordag zwurf ze deur et kesteel. In iene van de torens, waor ze nog gienertied west was, kwam ze in een oolde torenkamer. Die wodde niet meer bruukt, mar now zat d'r een oold vrouwgien. Zij dee wat wat Stielrosien nog gienertied zien hadde. Daarom vreug Stielrosien: "Wat bin jow an et doen?" Et oolde vrouwgien zee doe: "Ik spinne, mien kiend." "Mag ik et ok es perberen?" vreug Stielrosien. "Natuurlik wel." zee et oolde vrouwgien en gaf de spoele an Stielrosien.

Stiekelrosien vun et slim muulik om te spinnen. Al vlogge prikte ze heur. "Wat bin 'k inienend mu!" zee Stiekelrosien en ze vul in slaop. Vot vul et hiele kesteel ok in slaop. Et oolde vrouwgien lachte gemien en veraanderde in de gemiene fee. Ze gong vot deur et slaopende kesteel. Over de jaoren gruuden aliend de rozen deur. Et hiele kesteel gruude vol rozen en de meensken in de buurt vergatten dat d'r iens een kesteel west was.

Nao honderd jaor kwam d'r een kreerse preens op een wit peerd langes. Hi'j vreug him of wat d'r achter et grote rozebos zitten zol en begon mit zien zweerd de rozen vot te kappen. Et was zwaor wark, mar nao een peer daegen kwam hi'j bi'j de ingang van et kesteel. Daor vun hi'j twie waachten, mar ze sleupen beidend. Wiels hi'j deur et kesteel leup, kwam hi'j nog meer slaopende meensken tegen.

Nao een posien kwam hi'j in de torenkamer waor Stiekelrosien lag. Hi'j vun heur hiel mooi en daarom gaf hi'j heur stiekemweg een tuut. Stiekelrosien wodde wakker en alle aandere meensken in et kesteel ok. Wiels de preens en Stiekelrosien naor beneden leupen krompen de rozestruken tot ze krek zo weren as honderd jaor eerder. Al gauw daornao gongen ze trouwen en ze leefden nog lange en gelokkig.

Naor et Stellingwarfs overzet deur: Vertaelmesienegien

Moekes kun et niet goed doen..!

Een jaormennig leden mossen meer vrouwluden an 't wark. Now dat aorig op gang komt moe'n ze aliend veur de kienderopvang al haost meer (bi'j)betaelen as dat ze zels iens verdienen kunnen..!

Biebelse utdrokkings...

Et is algemien bekend dat een protte utdrokkings die we vandaege-de-dag nog altied bruken, uut de Biebel kommen. We hebben es een stokmennig op 'e riegel zet:

Een Farizener wezen - Matteüs 23:26

De Filistijnen over jim - Rechters 16:9-20

Naor de Filistijnen - Rechters 13:1

Wat jow niet willen dat jow gebeurt doe dat een aander ok niet an - Matteüs 7:12

Daor zal goelen en taneknassen wezen - Matteüs 8:12

Hi'j mos vechten tegen een Goliath - 1 Samuël 17

Ie kun gien twie heren dienen - Matteüs 6:24

Je breur zien huder wezen - Genesis 4:9

Hoogmoed komt veur de val - Spreuken 16:18

Et evaluaosiegesprek...

Et evaluaosiegesprek...

Et was krek tien veur twieje doe 'k et gaankien van mien moeke heur anleunwoning binnenstapte. We zollen om drie ure even praoten mit een zuster van Icare over heur algehiele toestaand. Wi'j as kiender vunnen dat et wat minder gong mit moeke en nao da'k laestdaegs mit 'n zuster van Icare beld hadde om heur dit weten te laoten, hadde die veursteld om saemen mit mi'j en mien moeke de boel es even op 'e riegel te zetten. Ik hapte votdaolik toe. Et was de eerste keer da'k d'r bi'j zitten kommen zol.

“Dag moeke, bin 'k niet mooi op 'e tied”, begroette ik heur opgewekt. Ik zag hoe ze heur uut et middagslaopien omhogens warkte uut de anpaste stoel die ze in de ligstaand staon hadde. “Ah Grietje,” zee ze nog wat sloeg ”bi'j' d'r al jong. Ze hadde heur bloemde rok an mit et ni'je lila truigien, za'k. Ik beug mi'j veurover en drokte heur een dikke tuut op 'e wange. Omdawwe wel even tied hadden verschoonde ik vlogge et troebele waeter van de bloemevaas die op et tillevisiekassien ston. “Ae ja je,” zee ze, “wat liekt dat drekt weer een stok beter, is 't zo niet? Ze was al klaorwakker an 't worden want ze vreug geliek as et drok west was op 'e weg en hoe as 't mit de kiender gong. Ik dee heur plichtmaotig bescheid en krek doe 'k et knoppien van et koffiezetapparaot indrokt hadde - alles ston al klaor veur wat de koffie anbelangde - heurde ik de zuster binnenkommen. Ze hong heur jasse an 'e kapstok en zette heur grote tasse mit pepiereboel op 'e grond naost et twiezitsbaankien, recht tegenover mien moeke. Moeke herkende heur schienber want ze begon geliek drok te praoten over van alles en nog wat.

“Ie weren hier al es vaeker, is 't zo niet? zee ze. “Ik herkenne je an je lengte. Ik weet nog da'k de veurige keer docht: jonge, jonge wat is dat jonk an de lengte. Wi'j' koffie?” Onderwiels gaf ze mi'j een knikkien da'k de koffie now wel inschinken kon. Ze waachtte et bescheid van de zuster niet of mar rattelde geliek deur. “Man, man,” zee ze, “ik zal 't je vertellen da'k een anloop hebbe hier. Wat lopt et hier tegenwoordig in en uut van de zusters. Ie hebben de iene nog niet had of de aandere komt d'r al weer an. De eerste die morgens de kop om 'e hoeke van de deure stikt komt om me wasken, ja en ie moe'n me niet vraogen hoe. Et wil geregeld gebeuren dat ze zo mar een weke de bienen vergeten, moej' naogaon. Een aandere keer zij' een grote wasbeurt hebben en ma'k starven, dan vergeten ze je de rogge te wasken. Mar goed dat is dan dat, dan zit ik nog niet in de kleren of de volgende zuster komt d'r an mit de insulinespuite. Now, en awwe dat dan goed en wel had hebben is 't mar even of de deure gaot al weer eupen en komt d'r een zuster om mien spataoderhoze an te strupen. Harrekrastes, zoj' d'r niet beroerd van wodden, wat een drokte allemaole. Ik komme kwaolik an de kraante toe. As vrouw Boesjes van hier tegenover him haelen wil dan zeg ik vaeks “Neem 'm mar mit buurvrouw want ik bin d'r vandemorgen weer niet an toe kommen.” Now, en a'k dan zo tegen elf ure de slager had hebbe mit et waarme eten, ja veur twie daegen dan hén, dan he'k et ok hielemaal even had. Ik moet d'r niet an daenken da'k nog meer meensken over de vloer kriege.”

Eerlik zegd, hadde ze mi'j et grös now al aordig veur de voeten wegmi'jd. Ik vun dat ze wat meer hulp hebben mos, liekewel veur et huushooldelike wark as veur heur persoonlike verzorging. Et zol muuilik wodden. De zuster zat wat in de pepierderi'je omme te snuuien en stelde doe wat zaekelike vraogen waor mien moeke haandig ommehenne dri'jde of gewoonweg gien bescheid op gaf. Ze vreug as moeke misschien een hekke om et bedde toe hebben wol, vanwegens dat ze laestnaachs op de alarmknoppe drokt hadde omreden heur et bien buten et bedde gleden was. Ze hadde aanderhalf ure lang perbeerd om et weer binnenboord te kriegen mar et was niet lokt. Mar nee, dat mos mar niet, een hekke was beslist niet neudig want ze hadde et al oplost mit een dik kussen. "O" zee de zuster.

Wat et eten toemaeken anbelangde, daor redde ze heur ok nog wel mit, zee ze. Now hawwe as kiender graeg wild dat de dagzuster dit overnemen zol want wi'j vunnen et een geknoei van niks in et kleine keukentien. Ze griemde mar wat omme, alles pikte en plakte. De zuster hadde hier now mooi een indikaosie veur geven kund mar nee, ze vun dat et allemaole nog hiel goed gong. "Mar passen jow ok wel goed op mit die hiete staelpannegies en zo?" zee de zuster "Et moet vanzels niet te geveerlik veur je wodden. Daenk an je veilighied." "Ja dat kwam wel goed." zee ze, ze was zo veurzichtig as wat. "En," stelde de zuster veur, "zol 't ok niet fijn wezen aj' wat meer uren huushooldelike hulp kriegen zollen?" Ze hadde ja mar twie uren hulp in de weke en ze hadde best recht op meer. Ik zag hoe mien moeke mit een rok opveerde en mit een venienig bekkien snarpte "Is 't hier dan niet schone? Jappe mien hulp, die 'k al zoe'n jaor of twaelf over de vloer hebbe, raegt en hemmelt heur hier uut de naod, wat doch ie now zuster, dawwe oons hier versmeren laoten zollen?" De zuster haostte heur om schrokken te zeggen dat ze dat niet bedoeld hadde mar dat vrouw Jaansma misschien ok an heur eigen kiender daenken mos, dat die et d'r niet te drok mit kriegen zollen. Och heden, doe was de boot hielemaole an. Ze belastte gieniene, zee ze. Et mos niet gekker wodden, en de kiender al hielemaole niet. En trouwens, zovule deden die niet veur heur. "Bi'j' now hielemaole mal," zee ze, even de plaanties waetergeven misschien ok nog es de was in de dreugtrommel drokken, mar veerder, hool me d'r over op."

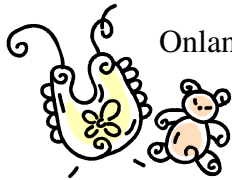
Ik heurde de zuster zochten en zag hoe ze stiekemweg op heur gelosie keek en doe nog vlogge wat opschreef. Een peer minuten laeter kwam ze overaende, gaf mien moeke een zunig haantien en zee dat ze weer wieder mos. "En as d'r wat is kuj'm mi'j altied bellen." zee ze. Ik ruumde wat smelik de koffieboel op. Wat ha'k now eins beriekt, niks ja. "Heden, heden," blaosde mien moeke "wat een drokte om niks, niet. En weej' Grietje, wat et argste van alles nog is, daor he'k now vandemiddag de Bingo veur overgaon laoten."
Zoj' ze niet...

Grietje

Kleinkind...

Eindelijk is het zo ver, onze kleindochter van twee komt logeren, helemaal alleen, voor het eerst los van het ouderlijk gezag. Onze dochter, werkzaam in het onderwijs, vindt het nu wel pedagogisch verantwoord dat ze alleen van huis gaat. Natuurlijk is Anneline wel vaker bij ons geweest, maar dan altijd vergezeld van papa en mama.

Onlangs kregen we tijdens een verjaardagsfuif te horen dat we haar mee mochten nemen. Een speciale autostoel die in de slaapstand gezet kan worden is reeds in onze auto geplaatst, dit voor een vlekkeloze reis van Capelle a/d IJssel naar het verre Friesland. Door allerlei gesprekken die we van te voren met de kleine meid hadden is ze al volledig op de hoogte van het boerenleven. Ter ondersteuning van deze ontwikkeling hebben we al vele kinderboeken over het leven op de boerderij in huis genomen. Tijdens de reis horen we dan ook regelmatig "kukeleku" of "boe-boe" roepen, als trotse opa en oma zien we reeds een toekomstige dierenarts in haar. Van vermoeidheid valt ze ter hoogte van Lelystad in slaap om pas bij onze woning te ontwaken. Mijn vrouw die al tijden vol verwachting naar deze dag had uitgezien, kan eindelijk de -op allerlei rommelmarkten aan geschafte goederen- in een speciale hoek van de kamer uitstallen. Een ledikantje, box, commode, babybad met speeltjes, kruiwagen, bal en zandbak dienen zèker aanwezig te zijn. Ter beveiliging is al eerder door ons een traphekje geplaatst en zijn de stopcontacten verzekerd. Ook onze tuin waarin een redelijk diepe vijver, kan geen gevaar meer opleveren. Ter ondersteuning van moeders wil hebben we een lijst meegekregen om zo een optimale zorg te garanderen. Hiervan een verkort overzicht:

- Bovenaan de notitie staat: eten en drinken naar behoefte.
- Vitamine A/D 3x daags bij het eten
- plassen stimuleren, maar ze geeft zelf wel aan wel / niet
- Als je lang weg gaat goed proberen- verschoning meenemen- en drie slaapspenen

Ik lees verder: bij ons is de dagindeling als volgt:

- om 7 uur wakker
- dan douchen met babyshampoo,
- aankleden en ontbijten, [zie bijlage]
- limonade drinken en tegen twaalfen brood eten
- en vervolgens een middagslaapje.
- Om half drie moet ze een vers fruithapje
- tegen zessen warm eten en ...
- daarna mag ze tv kijken, Sesamstraat, het jeugdjournaal en klokhuis.
- Tegen zevenen is het tijd voor een glas melk en dan naar bed, maar denk aan omkleden, wassen en niet te vergeten, tanden poetsen.

Gelukkig is mijn vrouw zo verstandig te doen wat volgens mij alle oma's doen, namelijk hun grote ervaring, jaren geleden opgedaan, te gebruiken. Het "lijstje" wordt dan ook slechts als geschreven beschouwd. Anneline eet en drinkt goed, slaapt goed, maar bovenal... zij en wij hebben veel plezier. Morgen is het al weer de laatste dag dat de kleine schat bij ons is, kunnen we weer even tot ons zelf komen.

Trouwens, over een week komt ze weer, ditmaal met haar negen maanden oude broertje, die is er volgens de dochter eerder rijp voor.

Han Bonnema

Trouw of ontrouw...

Trouw of ontrouw

Wat waren wi-j bliede dat ze bi-j ons in uus kwamen. Die tweelingbreurs. Wanneer a-j ze beiden zagen wus ie niet, wie, wie was. Van nature waren ze ook precies hetzelfde. Wie zin had om te speulen kon er op reken-n dat hi-j drekt een speulkammeraad had. Een oudere stiefbreur deed an die speuleri-je volop mit, was er soms zelf de initiatiefnemer van.

Bi-j dat jeugdig vertier en plezier kwam er nooit iene beschaedigd uut hoewel skaarpe naegelties verniendig zeer konnen doen. Dan ko-j an 'tgekrijs wel euren dat et weer vuus te slum ging.

Liefkoningen en holden van, werden e-uut deur enaander in 't oor te bieten om daornao in diepe slaop te vallen. Het was hartverwaarmend.

Het veurjaor kwam er an dus alle neuzen in de butenlocht. Heerlijk die frisse geur opsnoeven, zo ook onze tweeling. Tjonge, jonge 't was een aordigheid hoe ze de naature verkenden. Het was een hele aandre wereld nao de winter binnenshuus te em-m deur-ebrocht. Al rap gingen ze op ontdekkingstocht.

Dit hadden ze nog nooit ezien. Blaeden die beweugen, rondvliegende wezens die alle aandacht kregen, wel wat te veule aandacht, maar zie verzunnen zelf een spullegie, "dievie mit verlos." Verlossing was er dan vaeke niet bi-j want wanneer die rondvliegende wezenties etikt waren kwamen ze niet weer op eur eigen benen te staon. Zo ôf en toe kwam er een buurjonge om de hoek van thuus kieken. Die wol dan speulen maar ons dreetal teunden gien ênkele genegenheid, zodat die nao een klein posie iederiene de rôgge toekeerde en vurt gung. Teleur-esteld maar, de moed niet te em-m verleuren want d-aandre dag was hi-j er weer en waogde het zelfs om wat dichterbij te koemen. Gien iene teunde echter interesse en, begreutelijk genoeg, geruusloos dreup hi-j weer of.

Op een aovund kwam iene van de tweeling niet thuus om te slaopen.

Veureerst toch maar gien plisieoproep, of kraantebericht eplaetst, of een plakkaat an een boom bevestigd, nee, gewoon ofwaachten, niks aandere.

"De jeugd vleg uut en wie jong is wil ook wat," mit dizze gedachte konden wi-j veurlopig wel leven. 't Mos echter niet te lange duren en gelôkkig, dat deed het ook niet. Twee daegen en naachten waren genoeg ewest om ons in ongerustheid te laoten zitten. Zonder ienige schroom of schuldbesef wol hi-j weer an de etenstaofel skoeven, maar... waar hi-j niet op had erekend, zien breur en stiefbreur waren niks te vriendelijk in de begroeting.

"Ieje, zo maar weer anskikken?" em-m ze zeker edocht, " dat giet zomaar niet".

Ze snuffelden wat an um, ze dri-jden om um en, en opiens gungen die twee breurs flink tegen enaander te keer. Krijsen en blaazen!!!

De wegloper wurde gedaonig estrafd, daorentegen kreeg hi-j van ons alle waardering. Dat hi-j bi-j naoder inzien het naargens beter kon kriegen as bi-j ons, dat streeelde ons.

Was het de drang naor een geliefde of zucht naor avontuur dat hi-j zich leut meevoeren op zien geveulens? Geveulens die een aander niet kon begriepen? Wi-j wussen het niet.

Oost-west, thuus is 't best. Ja, hi-j wust et wel dat de deure veur um altied wied eupen blef staon.

Zie breurs keerden um resoluut de rôgge toe, zie hadden ontdekt dat hi-j een wereldse geur bi-j um had en dat mossen ze niet. Dit kon ook jaloersheid wezen en dat is minstens zo aarg as een aander de ogen uitkraben.

Zonder zich maar van iene wat an te trekken kwam hi-j op mi-j an lopen. Op gedempte tone zeg ik tegen um:

“Wat a-j doen, moe-j zelf weten. Ik kan joe niet tegen ollen. Wil ie bi-j een aander de poten onder de taofel steken, dat moe-j zelf weten, maar ie moeten mi-j beloven dat ie zo of en toe joen snuute om de deure steken dan weten wi-j in ieder geval dat ie nog in leven bin. Beloof ie mi-j dat.!!!”

Diegene waor mien woorden veur bestemd waren, richtte zien blik naor mi-j op, en ik keke in traonerige ogen waor heel veule liefde en dankbaarheid uutstraolde.

Mit die zekerheid en dit te weten, vulde ik de kattedekomme mit extra veule kattedebrokken waormee onze lieve wegloper zich as een hongerige wolf tegoed an deed.

Femmy Woltman-Groen, Giethoorn

Rely Jorritsma skriuwwedstriid...

De inzendingstermien veur gedichten en kotte verhaelen veur dit jaor is krekleden oflopen (veur 1 meie). Zoas bi'j een protte jury-wedstriiden is d'r wel es wat te doen om uutspraakken van zoe'n jury. Dat was bi'jglikeks veurig jaor mit disse schriefwedstriid niet aandere. Meerstal versloert et mit een peer daegen of weken wel wat en heur ie d'r niks weer over.

Schrieven is (deur)krassen wodt d'r meerstal zegd... Et is vaeks jammer daj' zels gien vergeliek maeken kunnen tussen wat eins schreven is en et kommentaor van de jury mar ditkeer kregen we de beschikking over een instuurd Fries verhael 'Jus talionis' waor as de Rely-jury et predikaot: een te zwaore meterie veur iene bladziede (te dreech foar in A4) op plakte.

Aanderemaond hewwe de vertaeling in et Stellingwarfs en dan daornao ok nog es in et Nederlaans. Lees et (te) kotte verhael op de volgende bladziede, oordiel zels en laot je miening mar es heuren...

(D'r bin een peer schrieffouties in verbeterd.)

Jus talionis (each om each)

Nei't ik trije keer lang op 'e belle drukt hie seach ik yn it skimerljocht fan de strjitlantearne, boppe úteinlik een rût iepengean.

“Wat moast do hjir” rôp Suzanne my snausk ta, “k Wol dy nea wêr sjen. Dat wist dochs!”

“Eamelje net famke, wy hiene dochs ôfpraten” rôp ik wêrom. “Doch no mar iepen.”

Op datselde stuit en mei in reauntsjend “Kom der mar yn leave” swaaide de swiere foardoar fan it steatlike grêftehûs foar my iepen.

“Kom, jou my dyn jas. Gean sitten. Wolst wat drinke?” Sûnder myn antwurd ôf te wachtsjen geat har mem my myn leavelingsdrankje yn, sette it foar my op 'e salontafel del en naam sels ek in glês. In tredde glês sette sy noch leechlittend ek op 'e tafel.

As in wjerljocht kaam Suzanne de treppen del fleanend de keamer yn, en mei in “Ik gean nei Karin, doe!” nei de gong ta der ek wer út. Mei in hurde klap fan 'e doar liet sy har mem en my tegearre ferbjistere efter.

“Wat hat sy no?” frege ik yn al myn ûnskuld.

“Sy wol der net oer prate, mar sûnt in stikmannich wiken is sy samar hiel oars as oars. Ik wit net wat it is. Sil 'k dy nochris byskinke?”

Op 'e nei waarden de glêzen fol getten en stuts mem ek noch in pear kerskes oan,

“Fielst dy beroerd, jonge” sei sy, en kaam njonken my op 'e bank te sitten. Sy lange my myn glês oer en lei derby har hân op myn knibbel. Hoe leger de glêzen rekken nammerste fierder skode har hân hoeden nei boppe ta.

“Sil ik dy fan 'e jûn ris in bytsje ferwenne?” frege sy, wylst har hân hiel raffinearre myn riem súver al losmakke.

Sy kaam oerein, krige de beide glêzen en de noch healfolle flesse en rûn utdaagjend foar my út de treppen op. Hast as fansels rûn ik har slaafsk efternei. Nei't sy ús glêzen op 'e nij fol dien hie fiske sy in lytse swipe út in laadsje fan har nachtkastke en begûn leaf oan my om te fimeljen. Yn 'e rûs fan in mikse fan in snúfke en de drank liet ik har willich har gong gean. De koarte mar stevige tikken op myn billen diene winlik bêst wol sear, mar ik fûn it eins ek wat noflik.

“Kom, gean lekker lizzen leave” sei sy. Mei in plof liet ik my foaroer op it bêd falle. Sy bliuw my noch in skoftke wat aakjen mar de tikjes fan har swipe wurden hoe langer hoe hurder. Ik fernaam net iens dêt sy yn it laatsje fan it nachtkastke nei noch mear ark socht. Sy begûn no dochs wol hiel hurd te slaan, fûn ik. It die wier hartstikke sear!

Yn in omsjoch draaide ik my om, om har... Mar ynienen seach ik yn de fjoerspuiende eagen fan in memmebist dat har jong beskerme. Yn har rjochterhân hie sy in blinkerjend mânsk slachtersmês.

“Hjir, pak oan” rôp sy. Ik fielde in ferskrikkelike pine yn myn rjochter boarst.

“Hjir, noch ien, noch ien en nóch ien...”

Ik raasde it út mar sûnder lûd. Ik rûkte myn eigen switterige bloed dat him ûnderwyls mei har trienen mingde. As in wylde bolle bliuw sy mar op my ynstekken mei dat grutte mes. It bêd kleurde read en it wurde my stadichoan swart foar de eagen. Yn it lêste ljocht seach ik Suzanne noch krekt de sliepkeamer ynkommen.

“Kom der mar yn, famke hear. Ek dizze nûmer trije fan dat rapalje sil it nea wer dwaan...”

Sporen in de sni'j...

Onder et genot van...

Et was vannaacht weer laete wodden. Ze hebben al zovaeke tegen me zegd da'k ok mar een vak leerd hebben mos mar ja, ik was now ienkeer een mannegien achter de bar. Now ja, mittenneer as passeniël nog iene veur 't ofwennen en dan gao'we naor huus. Mit een betien gelok zo'k nog krek veur drie ure achter et breiden broekien kroepen kunnen.

D'r lag aorig sni'j doe 'k buten kwam. Binnen, in de waarmte verneem ie daor niet vule van. Zo now en dan komt d'r wel es iene binnen die nog wat an de schoenen zitten het mar ja, de jasse laoten ze vaeks an de kapstok bi'j de deure hangen. 'k Har mar een klein gattien schonekrabbed op et veurste raem. Die peer honderd meter dat mos al gauw kunnen, zo midden in de naacht. Drekt bi'j de eerste hoeke was 't al raek. Mit da'k weerommeschaেকে naor de twiede begint mien Fiattien van achteren wat te kwispelen. Ik schrik mi'j rot, de pelisieauto die 'k daor krek integen komme ok. En ja, in mien spiegeltien zie 'k ze nog krek ommedri'jen.

Et kan eins niet mar ik geve toch mar wat gas bi'j. Krek veur da'k de bocht ommegong zag ik ze weer in et spiegeltien. Bi'j de volgende bocht etzelde. Toch mar perberen om ze wat kwiet te raeken want ja, wat hej' now toch an een flippe? En recht op huus an rieden is ok al vraogen om perblemen dat ja, nog mar een blokkien omme deur de ni'je buurt. Ik hadde ze now al een straote of drieje, viere niet meer zien en docht: now mar op huus an.

Doe 'k de sleutel in et slot van de veurdeure steuk stopte d'r een auto achter die van mi'j. Ie kun wel raoden wie dat weren. Ze stappen beide uut en ik loop ze vast integen. "Goeie," zegt de iene, "ok goeie" zegt de aander, "waor gaot et op an?" "Ik bin thuus en wil eins graeg op bedde mar wat kan 'k veur jim doen?" "Woj' wel even blaazen want ie slingerden nog al wat? Et hoeft niet heur want ie rieden niet meer, 't is niet op hietierdaod zoas dat hiet, mar dan zuken we even veerder."

Draank ha'k haost niet had, dat ik leup even mit naor heur auto en blaosde dat et zo wat dee. "Vaalt niet tegen" zee de grootste, "'k zol mar gauw op bedde gaon, a'k jow was. Iene vraoge hewwe nog: waaromme riede ie zoe'n ommelaanse reize naor je huus toe?" Ik perbeerde nog te zeggen: "Hoezo, ommelaanse reize? Wat weten jim d'r van, wao'k wegkommen bin?"

"Tja, die sni'j hen, die het je verraoden. Ie hebben een hiele giesel maekt." Oo... dat ommerieden daor doel ie op, dat het de man in de gerage zegd: ie altied mit die kotte stokkies, de motor wodt niet waarm, da's slecht, ok veur de akku. Dat daaromme ree 'k een blokkien omme." "Ja, ja, dat zal wel, now welterusten." "Ja, ok welterusten, goeie waacht."

Jacob

Rauwkost...

Wat oons eten anbelangt, is et de ni'jste mode om eers niks as rauwkost te eten. Disse ni'jmoderighied is overwi'jd uut de Verienigde Staoten, en in oons laand bin d'r de hieltied meer meensken die heur disse rauwkosteteri'je anwennen gaon. Et is de dieettrend van de 21e ieuw, dus meensken maek je mar klaor.

As ik wat in de kraante zit omme te snuuien, zie ik et mit vette letters staon: Hollywood lust 't RAUW! Ik daenke, da's krék wat veur mi'j en begin mit rooie oorties te lezen. Ik bin een meraokelse liefhebster van slaod en rauwe wottels, vandaor mien interesse. En aj'm weten dat etenmaken niet mien grootste liefhebberij'je is, kuj'm wel begriepen dat ik op et artikeltien ofduuk as een vliege op de hunningpot. Mit et opeten van et waarme middagmaol dáór hebbe ik gien muute mit, mar et klaormaeken..., daor he'k een breurtien an dood. Al jaoren roep ik: 'As ik de heufdpries win in de lotteri'je, schaf ik me votdaolik een kok an, of ik gao alle daegen uut eten'. Mar schienber heb ik et nog niet luud genoeg roepen omreden de heufdpries, liekewel zol ik mit een kleiner priesien ok wel genoegen nemen, me tot vandaege-de-dag nog niet in de schoot worpen is.

Et schient daj' superslaank wodden aj' allienig mar rauwkost eten. Dat idee lacht me wel toe wiels ik es stiekem over mien vetrollegies, haandgrepen zegt manlief, strieke. Ie eten dus niks meer dat kookt, bakt of braoden wodt. Zanger Sting en Barbra Streisand zweren bi'j disse eetgewoonte. Et is heur ok wel an te zien, d'r zit gien grammegien vet tevule an heur lichem. Je daegelikse kossien bestaot dan uut een boel gruunte, fruit, zeewieren, neuten, wilde plaanten en kiemde graonen, bonen en zaoden. Wat die wilde plaanten anbelangt moe'we de bos weer in om ze te zuken. Dat is now weer wat waor as ik, en mit mi'j pattie ere luden daenk ik, krek gien sikkepit verstaand van hebbe.

Daor moe'k dan eerst weer veur in de boeken duken. Dan moe'k d'r ok nog allat op wezen da'k gien paddo's plokke, a'k daor tevule van ete wo'k d'r mal van in 't heufd. Dan gao'k gekke dingen doen zoas op et dak klimmen, wiels ik al zoe'n last hebbe van hoogtevrees. Dan komt de braandweer d'r ok nog an te passe om me weer op de begaone grond te zetten, dan wodt et hielendal een duur grappien. Al et gas da'k me bespeer mit die rauwkost bin'k weer kwiet an de braandblussers.

In Roemenië heb ik wel es meensken in de bos doende zien mit et plokken van et ien of ere kruud, zi'j hebben d'r daor dus nog wel weet van, bedaenk ik, a'k wieder leze. De rauwkost mag wel een betien opwaarmd wodden, mar et mag niet boven de 45 graoden Celsius kommen, zegt de maekster van de webstee veur raw foodisten. Weer zoe'n ingels woord, waaromme zeggen ze niet gewoon rauwkost-eters!

Pattie luden eten wel rauwe eier of rauwe melk. Mar de échte rauwkost-eters vienen dat dit niet kan. De waore rauwkost liefhebbers drinken alderdeegst gien koffie en zwatte thee. Ok gien alkehol, veur rooie wien gelt een uutzundering omreden dit tiedens de produktie niet hiete maekt wodt. Gelokkig mar... daenk ik bliede, dan hoef ik mien slaopmussien niet te missen.

De raw foodisten beroepen heur d'r op dat de oermeenske nooit eten kookte, omreden vuur bi'j heur doe nog onbekend was. Een voedingsdeskundige vergeliect et dieet mit de eetgewoonten van de bonobo-aepen. Bonobo's eten fruit, neuten, gruune blaeden en insekten.

As ik veerder lees, staot d'r dat alle rauwkost toch niet goed veur oons meensken schient te wezen. D'r zitten op die rauwkost ok schimmels en bacteries waor aj' ziek van wodden kunnen. As ik zo wied bin mit lezen, zakt mien geestdrift al aorig naor et nulpunt. Alderdeegst as ik om mien tekotten an vitemienes anvullen te moeten, ok nog mieren eten moet! Now is et mi'j wel over, heur! In een mierenust zitten gaon is al slim genoeg, za'k ze zeker ok nog eten gaon! Ze kun mi'j nog meer vertellen, mar ik geleuve d'r niks van!

Al wist mien weegschaole wel wat té vule kilo's an as ik d'r op stao, et kan ok best es an die weegschaole liggen, sus ik mien geweten. Ik leg me d'r mar bi'j daele da'k mien veerdere leven wel mit et etenkoken opzaedeld blieven zal.

Mar d'r gloort nog een klein lochtschiensel an mien horizon: lichtkaans, as mien man over een stokmennig jaoren mit de vut gaot, kan hi'j et kokkerellen mooi van me overnemen. Ik bin al jaorenlaank veur dit klussien opdri'jd, dan is hi'j an de beurt. Tot die tied kook ik de eerpels wel in de schelle en zet ik rauwe wottels, kool, en alles waor as de kook mar niet over hoeft, op taofel. Reken d'r mar op dat mien man dommiet hiel graeg et koken van me overnemt!

Sjoukje Oosterloo

Drug vs. drugs...

Wat zol oonze woordeboekemaeker beweugen hebben om onderscheid te maeken tussen 'druggebruiker' en 'drugsgebruik'..? Lichtkaans omreden in et Nederlaans anneumen wodt dat as een gebruiker drugs gebruikt dat zoks dan drekt om meer as iene drug gaot..?

In Stellingwarf biwwe wat naiever, geleuven nog in de onschuld van oonze kiender en gaon d'r mar vanuut dat d'r ok gebruikers bestaon die mar iene soort drug gebruiken, een druggebruiker dan ok. Veur et overige gaot et altied wel over de meervooldsvorm.

Gelukkig... awwe in de Dikke Bloemhoff even veerder kieken as de neuze lang is dan zie'we dat beide lemma's appat bestaon. Veur et gemak(?) maekt oonze woordeboeke-maeker in et Nederlaans d'r vot aachteran ok onderscheid in 'druggebruiker' en 'drugsgebruiker'. Mar dat onderscheid kent de Van Dale now weer niet...

druggebruiker	=	drugsgebruiker
drugsbestrieding	=	drugsbestrijding
drugsgebruuk	=	drugsgebruik
drugshaandel	=	drugshandel
trip	=	trip bij druggebruikers

Praot mar Raek...

Praot mar Raek...

As taelgek vul mien oge laestdaegs in de kraante op 'televisie kijken' en vreu'k mezels of: waaromme is 'peerdrieden' ien woord (mit et znw. peerd en en et ww. rieden) en 'tillevisie kieken' twie woorden (mit et znw. tillevisie en et ww. kieken)...?

Now is et vanzels wel vaeker zo dat aj' argens meer van weten willen daj' al gauw drie ni'je vraogen krieggen op ien antwoord. Dat was ditkeer ok niet aandens. Dat 'tillevisie kieken' kwam ik trouwens tegen in de Stellingwarfse kraanten van 'Boom regionale uitgevers uut Meppel'. In een stokkien mit dezelde kop as hierboven 'Praot mar Raek' wodde Nim Schelhaas van Noordwoolde an de lezer veursteld en d'r wodden wat eigen(aorig)heden van him in beschreven. In datzelde stok kwam ik buten wat ni'jsgierige weties en wiesheden van Schelhaas ok nog wat taelige eigenaorigheden tegen zoas, de grune volgodder (eerst et voltooid dielwoord en dan de persoonsvorm: "waor Jan henne lopen is") in de Nederlaanse tekst waor now krek de rooie volgodder gebrukelik is (eerst de persoonsvorm en dan et voltooid dielwoord: "waar Jan naartoe is gelopen"). Mien eerste gedachte was dan ok: dit stok is oorspronkelik schreven in et Stellingwarfs - of een aander Nedersaksisch dialekt of alderdeegst in et Fries - en doe deur een semi-Stellingwarver ommezet naor et Nederlaans. Tsja, en somstieden bin ik een vreselik mannegien, dan wi'k d'r ok alles van weten.

Nao wat henne en weer aemelen kree'k et origineel in hanen en dee et inderdaod blieken dat et in 't Stellingwarfs (wel mit wat Drentse invloeden) anleverd mar in et Nederlaans ofdrokt was. De alderdeegst meer as drie vraogen wao'k doe mit kwam te zitten:

1. Waorumme dot disse kraante zoks, en al hielemaole in een stok mit de Stellingwarfse kop 'Praot mar Raek' d'r boven?
2. Ze hoeven d'r vanzels gien gebruk van te maeken, mar we hebben Boom Pers al es anbeuden om stokkies Stellingwarfse tekst even nao te kieken op al te grote flaters. Waorumme maeken ze daor gien gebruk van?
3. Aj' et dan toch naor et Nederlaans ommezetten waorumme doe'j et dan niet goed of op zien meent, wat beter? (Hier en daor weren ok nog wat woorties weglaoten of wodde de naodrok ok wat verscheuven.)
4. Het disse kraante niet al te vule op mit oonze streektael?
5. Et 'Op 'e schostienmaantel' dat ok haost alle weken in disse kraante staot krieggen ze streekrecht deur de Schrieversronte anleverd. Zollen die daor ok drekt een ekstra busecent bij doen om et wel in et Stellingwarfs plaetst te krieggen?

Vraogen, vraogen, vraogen, mar veraander die kop mar vlogge in 'Praat maar Raak', zo'k zeggen, mar... hoe zat dat now eins mit dat 'peerdrieden' en 'tillevisie kieken'?

pb

Bescheid van redakteur Niek van der Oord van BoomPers:

“Om Friese inzendingen te voorkomen hebben we als redactie daarna direct gesteld: de rubriek gaat alleen nog in het Nederlands. Dat is voor elke abonnee te lezen. Dan hoeven wij ook niet telkens uit te leggen dat Stellingwerfs wél en Fries niet geaccepteerd wordt. (-red-: hén !!?)

Klessebessen...

Klessebessen

Meensken, meensken wat staot d'r een stok wiend. In et dörp tussen de huzen hej' d'r niet zoe'n arg in. Hier op 'e ruimte kan de wiend vri'juut over et laand bulderen. Mientje perbeert de rits van et jek dichte te doen. Ze moet d'r even veur van de fiets. De rogge naor de wiend en klaor is kees. Ze is zuver aachter de poesterd as ze bi'j heur vrundinne et pattien op dri'jt. Nellie het heur an kommen zien. Ze dot nugend de deure los. 'Maegd kom d'r gauw in. Geef mi'j de jasse mar an, dan za'k him even ophangen. Dapper heur op 'e fiets mit dit weer.' 'Tja, ik hebbe now ien keer gien riebewies. Och, zo veer is et now ok weer niet. En op de weeromme reize he'k de wiend in de rogge, moej' mar daenken.' 'Ja, ja zo het elk naodiel zien veurdiel, zoas oonze bekende voetballer zegt. om veerder, ik hebbe de koffie al bruun.' 'Lekker, daor bin 'k an toe.'

As ze eventies laeter an de koffie zitten, vragt Nellie; 'Zol et toch niet wat wezen om te perberen je riebewies te haelen? Et geft zoe'n gemak, aj' zels gaon en staon kunnen waoj' willen.' 'Op mien leeftied? Ik prakkesere d'r niet an. Nee heur. Ik redde me prima zo. Ik hebbe een kottingskaorte veur de trein. Och kiend, daor kuj' niet veur mit de auto, aj' d'r aliend in zitten. Hier in de buurt neem ik de buurtbus, a'k niet op 'e fiets gao. Et verkeer is me trouwens ok vusen te drok. Ik moet d'r niet an daenken, da'k daor tussen rieden moet.' 'Daor hej' geliek an. Ik riede ok niet graeg in de drokte. Gelokkig het Piet d'r gien muuite mit. Die mag graeg rieden. Mar de trein en ikke bin gien grote vrunden.' 'Hoe dat niet? Ik hebbe eins nooit trammelant a'k mit de trein gao.' 'Dat za'k je vertellen.

Ie weten dawwe nao de reünie van de schoele, mit een stokmennig vrouwluden kontakt hullen hebben?' Mientje knikt, dat is heur bekend. 'Now biwwe een schoffien leden mit mekaander naor Amsterdam west. Ik bin de ienige van disse kaante, mar d'r gongen vier vrouwluden uut Grunningen en Drenthe mit. We praotten of dawwe mekeer op et stesjon in Zwolle treffen zollen. Och heden, daor begon et geduvel al. Et spoor tussen Zwolle en Amersfoort was ofsleuten. Dat alles wat uut et noorden kwam mos over Deventer. Ie kun 't geleuven of niet, mar ik hadde et idee, dat half Nederland daor op et stesjon ston. Meensken wat een volk.

Onmeugelik om in die drokte mekeer te vienen. In de trein stonnen we as herings in een tonne. Je hoefden niet bange te wezen daj' valen zollen. Zo dichte stonnen we tegen mekeer an. D'r was een vrouwgien bi'j, die op et laeste leup. Et aarme kiend hadde et zo benauwd. Nao wat schoeven en drokken, hadde ze op et laeste een plakkien bi'j et raem. Daor gong et al wat beter mit heur. Now ja et komt d'r op daele da'k de hiele weg staon hebbe. We mossen nog een keer of wat overstappen, mar alles was lieke vol.' 'Dat hej' wel slim slecht troffen. Mar hej' anders een mooie dag had?' 'Och jaowel. We hebben eerst een 'high tea' had. In een vroggere bakkerswinkel. Lekker heur. Ik daenke d'r over om dat mit mien jaordag ok te doen.' 'Wat veur thee, zeg ie? Wat moe'k me daor bi'j veurstellen?' 'Oh, ik hebbe me vertellen laoten, dat et overwi'jd is uut Ingeland. Jow kriegen alderhaande soorten taart. Eerst zute, en dan hattig en kleine belegde broggies. Daor schinken ze dan verschillende smaeken thee bi'j.'

‘En zoks woj’ doen aj’ jaorig binnen?’ ‘Ja. Ik bin in de winter jaorig. De meeste vesite komt op ‘e middag. Dan is ‘t es weer wat eers as een gewoon koppien koffie of thee, now? Ik zal oons nog een keer ingieten. Van al dat praoten kriej’ een dreuge keel.’ Nellie göt de koppies nog es vol. D’r kommen sukelaogies op ‘e taofel.

‘Aovens was et al zoe’n gekkeboel.’ Gaot ze veerder. ‘Ze reupen op et stesjon omme waoras de trein naor et noorden ston. Doe’we daor weren, wodde d’r ommereupen dawwe naor een eer perron mossen. Wi’j weer trappe of, tunneltien deur, trappe op. Staon we daor te waachten, heuren we dat de trein over drie minuten van of et eerste perron vertrekken zal. We hadden d’r gien vertrouwen meer in, dat we schieten een ns-er an. Die kikt op zien zakkompjoeter en ja heur we moe’n terogge. Weer trappe of, deur de tunnel, trappe op. En elke keer aj’ een perron opgaon moej’ et kaortien zien laoten. Ik hadde dat in de binderbuse daon. A’k d’r gien vaast plak veur hebbe, kan ‘k et niet vienen. A’k d’r mit in de haand lopen blief, kuj’ d’r donder op zeggen da’k et kwiet bin. Wat daenk ie.’ Ze kikt Mientje vraogend an. ‘Lao’k now dat ding nargens meer vienen kunnen. Ja, lach ie mar. Ik kan je vertellen da’k et niet te roem hadde. De jongkerel kikt me es op en daele an, legt me de haand op ‘e aarm en zegt; “Och mevrouw loopt u maar snel door.” Dat he’k doe mar rap daon. De trein was netuurlik al weer smoorvol. Ik hebbe tot an Zwolle staon. Wat wa’k bliede da’k doe een zitplakkien hadde. Mar weej’ wat et argste nog was?’

Mientje schuddekoft, ze het muuite niet te lachen; ‘Eerlik maegd, ik zol ‘t niet weten.’ ‘Et het me hanenvol geld kost.’ ‘Och dat vaalt toch wat toe? Et is vervelend aj’ staon moeten, mar zo duur is de trein toch ok weer niet?’ ‘Veur jow misschien niet, mar ik zal je vertellen da’k een hap centen daeleteld hebbe.’ As ze et verheerde gezicht van Mientje zicht, gaot ze veerder, ‘Now kiek, ik ben In Stienwiek op ‘e trein stapt. Liekas overal op ‘e kleinere stesjons hebben ze daor de meensken vervongen deur apperaten. Ik stao daor veur zoe’n anraekscharm. Veurzichtig gao’k mit de vinger et riegeltien bi’jlanges. En floep! Wil et ding me een kaortien naor Amsterdam-Schiphol ansmeren. Gelokkig kuj’ dat weer ongedaon maeken.

Ikke opni’j an de gang. Amsterdam-Centraol, een retoertien, zonder kotting. Waor Mientje, ik was d’r wisse van da’k et goed daon hadde. Ik rekene of en lope mit et kaortien in de haand naor et stempelappe-raot. Ik kieke nog es op et kaortien en wat staot daor. Mit kotting, in dikke zwatte letters.’ ‘Aj’ dan an de pries niet zien, daj’ et verkeerd hadden?’ ‘Och, wat reis ik now mit et spoor. Ik dochte al dat et in al die jaoren niet vule duurder wodden was. Ik hebbe een ni’j kaortien kocht. Dat de reize, waor a’k meer as driekwat van staon hebbe, het me aanderhalf keer de gewone pries kost. En nog een betien d’r bi’j ok. En dan te bedaenken, dat d’r deur alle drokte niet iens een kondukteur langes kommen is. A’k niet zo schieterig west hadde, ha’k gewoon op et kaortien mit kotting reizen kund. Woj’ nog een koppien koffie?’ ‘Graeg. As et d’r of kan temeensen.’ Dan kan ze heur niet langer goed hollen. Eventies laeter zitten de beide vrouwlu slop van et lachen op ‘e baank.

Roely

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs (Haand)Woordeboek:

baoi	= bepaald kledingstof: baai
baolzak	= baalzak
baordbraander	= baardbrandertje, korte pijp, hetz. als <i>neuzewaarmer</i> , <i>baordwaarmer</i>
baordmaeken	= in een tros gaan zitten van bijen
baordschrabber	= barbier

Addertien...

waorop, waortussen, waoronder, waortoe, waoruut, ezv...

Pas op mit et bruken dit sorte van woorden want et is vaeks hatstikke Nederlaans.

Waorop een laampe vaaste zit; liever: Waor een laampe op vaaste zit.

Waortussen jim wonen; liever: Waor jim (waoj'm) tussen wonen.

Waorin hi'j zien neuze stak/steuk; liever: Waor hi'j zien neuze in stak/steuk.

Addertien...

Zo now en dan kowwe bi'j et vertaelen ok wel es een addertien tegen zoas disse uut Job 6:27 Een weeskiend zoj'm nog verdobbelen.

In oons Woordeboek wodt bi'j et lemma 'weeskiend' verwezen naor 'weeshuuskiend' (weeskind: kind in een weeshuis). Mar waaromme? vrao'we oons dan of.

Van Dale kent et 'weeskind' wel, 'weeshuiskind' niet. Wie zegt oons dat zoe'n weeskiend - van doedertieden - in een weeshuus zat?

Waor et ok woont, speelt of dot, een 'weeskiend' is gewoon een kiend dat gien oolden meer het. Wi'j holen et dan ok mar gewoon op 'weeskiend'; punt uut...

Wus ie trouwens dat d'r in et Nederlaans (Van Dale) tegenwoordig ok al weesembryo's bestaon? Een embryo in de diepvries waor de beide oolden van wegreaekt binnen. Zullen bi'j oons dan ok wel 'weeshuus-bevruchte-eigies' wodden...

Ei, ei, ei...

Lemma's uut et Stellingwarfs Woordeboek: pauweëi, kiepeëi, doeveëi, gritteëi, kalkoeneëi, luzeëi, piekeëi en dan opiens: sukelaode-ei.

Botsende klinkers e-a / a-e...

Neffens oons Woordeboek bin d'r een protte woorden waar eins een strepien tussen de 'e' en de 'a' in heurd, zoas in o.e.: heide-anmaeken, hoge-achten, lee-anzegger, omme-aemelen, omme-awweseren, piepe-anstikken, pompe-aarm, pannekoeke-aeker, schaope-aekertien, schoe-antrekker, snoeke-aos, spinazie-akedemie, straote-anleg, subsidie-anvraoge, tarwe-aore, vliege-angel, vrouwe-aord, zee-aorend, en gao zo mar deur...

Disse riegel is neffens oons dan ok hielemaole goed. Et pat veur et strepien is een hiel woord en et pat nao et strepien is dat ok. Zokke annenmeer breide woorden uut dit veurbeeld numen ze in de schriftgeleerdhied, saemen(ge)stelde woorden.

D'r bin neffens et Stellingwarfs Woordeboek ok pattie woorden waar dat blikber niet neudig is: bieteakker, kieleakker, knolleakker, gaanzeakte, klasseaovend, krojeaarm, meuleasse, poesiealbum, roggeaore, en gao zo mar deur...

Onzin vanzels, hier hadde ok een strepien tussen de beide delen van de woorden moeten. As dadde meugelihied bin d'r neffens oons Woordeboek ok nog woorden waar et bi'j dezelde soort woorden de iene keer wel en de aandere niet daon wodt: note-apperaot / weideapperaot; sparre-appel / denneappel; sokke-achtig / uje-achtig; veneachtig en poddeachtig...

Now hewwe et alliend nog mar over de kombinaosie mit de 'a' en de 'e'. Zoks hiet neffens oons: inkonsekwent. Zo goed wi'j - lekeschriftgeleerden - weten is et in et Nederlaans zo dat zoe'n strepien eins in 't plak van een trema (umlaut) op de twiede klinker komt. Now is een trema gien gezicht in woorden as bi'jgliks: ujeächtig, sparreäppel, noteäpperaot, e.z.v. In et Nederlaans is et daaromme goed gebruik om een strepien te bruken in saemenstelde woorden van dit type mit een klinkerbotsing, en een trema (dubbele punties) in alle aandere (ofleide en ongelede) gevallen.

Waorumme zol dat in oons Stellingwarfs anders wezen? Wi'j weten et niet. Now kan et oons eins ok niet iens zo hiel vule schelen, as et mar wel een betien konsekwent daon wodt..! Wi'j holen oons in tegenstelling tot de inkonsekweensie van de woordeboekemaeker dan ok mar wat vaaste an die Nederlaanse regel.

Toegift mit botsende e's:

toeëigenen zegt Bloemhoff, toe-eigenen zegt Van Dale.
zeeënte zegt Bloemhoff, zee-eend zegt Van Dale.

Wi'j holen et bi'j botsende e's dan ok mar op die laeste vorm, de Van Dale vorm.

Dit is een triest gedicht...

Vergangn liefde,

Vol moed de liefde begunn,
zuver, artstochtelijk, lief-ebbend
in lichaam en geest.
Een twee ién-eid veur joarn,
skier onuutputtelijk.
Warme liefde.

Noa völle joaren is et ele brood
wat iéns de liefde was,
tut uutgestreuide krummels verworn,
met graagte op-egèètn deur de mussn.
enkelt nog kolde kussn.
Ofgekoelde liefde.

Et glasien wien is water eworn,
gien kleur gien smaak
gien diepgank meer.
Niks zeëngde woorden
wi'j nog koffie?
"Nee dank oe, genug ad"
Saaie liefde.

De glanznd golden ronde ring
symbool van liefde zonder ende
wordt dof, gieniéne poetst em.
Te druk met vallen en opstoan.
Uutgebluste liefde.

Et liefdevolle gevuul is vurt
èèm-as 't sneller bonkend arte.
Dood emaaft deur 't lawaai van te völle
arteloos ard uutgespijde woorden.
Vermoorde liefde.

Corry Overmars-Kalshoven, Hasselt

Een lijn gespannen
tussen jong en oud
de takken kaal,
de lucht ijskoud,
zo hangen zij te drogen
zij aan zij
van klein
naar groot
een lange rij
in 't wijde land.

Hier geen moderne tijd
of toch:
die plastic emmer
aan de kant
verstoort de nostalgie.

Joukje

Ware geruchten

Steeds vaker steken feiten of fictie van buiten
in mijn binnenste hun kop weer op.
De seculiere normen van J.P. Balkenende
omlijsten niet mijn levensschilderij.
Zijn christelijke waarden verpatsen dan mijn gemoed.

Steeds vaker steken feiten of fictie van buiten
in mijn binnenste hun kop weer op.
De seculiere normen van Beatrix Oranje
omlijsten niet mooi mijn kerstijdvreugde.
Haar monetaire waarden draecksteken dan mijn gemoed.

Steeds vaker steken feiten of fictie van buiten
in mijn binnenste hun kop weer op.
De seculiere normen van een man als Geert Wilders
omlijsten mooi niet mijn levensvreugde.
Zijn allochtone waarden verstieren dan mijn gemoed.

Steeds vaker steken feiten of fictie van buiten
in mijn binnenste hun kop weer op.
De seculiere normen van mevrouw Rita Verdonk
steken mij geen mooi hart onder de riem.
Haar allochtone waarden verstikken dan mijn gemoed.

Wie ik dan waarachtig wel ben?
Geen rondtastende pater of priester.
Geen pitloze PKN-vrouw of -man.
Geen kerkelijke huwelijksscheidingsdonder.
Ook word ik geen Buddhist, humanist of ietss-sist.

Mijn zegen hebben zij allen.
Zij hun sterf- en standbeeld op tv en dvd.
Zij hun eerste- tot derderangspennings.
Ik ben een warm oudbloedige randfiguur.
Ik - alla - een godzalige nonconformist.

anne bult

Rilke (4)

René Maria Rilke is op 4 december 1875 as een zeuvenmaondskind in Praag geboren en op 29 december 1926 wegraekt in et sannetorium van Val-Mont sur Territet, an et meer van Genève vlakbij Montreux in Zwitserlaand. Hij was iene van de belangriekste lyrische dichters in de Duutse tael.

Du meine heilige Einsamkeit,
du bist so reich und rein und weit
wie ein erwachender Garten.
Meine heilige Einsamkeit du -
halte die goldenen Türen zu,
vor denen die Wünsche warten.

Du arme, alte Kapelle
mit deiner verstaubten Zier -
der Frühling baut eine helle
Kirche neben dir.

Viel frierende Frauen hinken
in deine Weihrauchruh,
draußen die Kinder winken
allen Rosen zu.

Manchmal fühlt sie: Das Leben ist groß,
wilder, wie Ströme, die schäumen,
wilder, wie Sturm in den Bäumen.
Und leise läßt sie die Stunden los
und schenkt ihre Seele den Träumen.

Dann erwacht sie. Da steht ein Stern
still überm leisen Gelände,
und ihr Haus hat ganz weiße Wände
Da weiß sie: Das Leben ist fremd und fern
und faltet die alternden Hände.

Ie, mien heilige ienzemhied,
ie bin zo riek, zo zuver en wied
as een tuun in et morgenlochten.
Mien heilige ienzemhied ie
hool de goolden deuren mar dichte
veur wie weensken verwaachten.

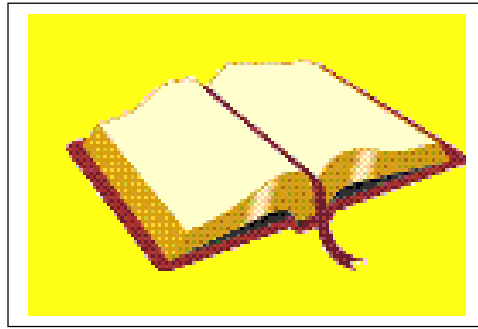
Ie aarme, oolde kapel
mit je verstofte sier
de meitied bouwt een helverlochte
karke naost je hier.

Een protte koolderige vrouwlu sloffen
In je wierooksrust,
buten lachen kiender
al de rozen toe.

Vaeke vuult ze: et leven is groots,
wilder as schoemende stromen,
wilder as storm in de bomen.
En zaachte lat ze de uren gaon
en gefte ze heur ziel zute dromen.

Dan wodt ze wakker. Daor staot een ster
stille boven rustige lanen,
en heur huus het blinkend witte muren
Dan wet ze: et leven is vrend en veer
en voolt heur rimpelde hanen.

De Stellingwarver Biebel

Willen (ik wil, hi'j wol, wi'j hebben wild)

Uut et Stellingwarfs Woordeboek: willen = verlangen, wensen, bereid zijn, mogelijk zijn, lukken, zich gunstig ontwikkelen, kunnen, zullen, op het punt staan, dreigen, zich ontwikkelen, geneigd zijn te doen, d'r an willen, d'r op verzien hebben, d'r slei naor wezen, d'r van weten willen, d'r weet van hebben, goedwillend, verlangen, eisen, en gao zo mar deur.

Et Nederlaans komt al niet vule veerder: willen = begeren, believeen, beogen, beweren, hopen, hunkeren, in de zin hebben, kunnen, lukken, moeten, mogelijk zijn, smachten, snakken, uitzien, van plan zijn, verlangen, voorhebben, wensen, verlangen, verwachten.

Gewoonlijk is et warkwoord 'willen' synoniem in alderhaande vorms 'wat hebben willen' of zoks as 'wat veurmekeer kriegen willen'. Et vertaelmesienegien het d'r dan ok gien muuite mit om een zinnegien as: Jan zou graag een nieuwe fiets willen hebben, omme te zetten naor: Jan zol graag een ni'je fiets hebben willen. Et wodt vanzels anders as d'r kondisies rond dat 'willen' steld wodden of as die kondisies eins alliend uut de kontekst bliken.

Stel je et zinnegien: 'Een moeder wil wel voor haar kind sterven', die ommezet wodt in: 'Een moeke wil wel veur heur kiend wegraeken'. Lao'we in dit veurbeeldzinnegien mar gien aksenttekens op 'voor' en 'veur' zetten want dan raeken we nog veerder van huus as wao'we eins henne willen. D'r zullen niet zovule moekes te vienen wezen die et liefst véúr (eerder as) heur kiend wegraeken willen. Et wodt vanzels anders as een kiend anvalen wodt deur iene die slim kwaod in 't zin het en et kiend wat verschikkeliks andoen wil. In de diere- en meenskewereld wil een moeke (vaeks eerder as een vader trouwens!) dan wel veur heur kiend starven. Ok een vorm van willen, mar wel iene waoj' even langer bi'j stillestaon moeten as mit et hebben willen van een ni'je fiets. Dit soorte kwessies kowwe ok wel gauw es tegen.

Biebelvertaelen... beginne d'r niet an!

Now, bi'j'm weer hielemaole bi'jpraot mit wawwe tussen et gewone wark deur, daon hebben en an 't doen binnen.

Tot de aandere maond mar weer.

f&p

Mit et Stellingwarfs is gien dreug stokkien bolle te verdienen...!

(Karst Berkenbosch veur radio Odrie)

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j' aandere wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j' veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'jdregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vieren op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrektie(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'jglike vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebruikelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'jglike je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet allierend een adverteensieblad wodden.

(*) Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaald wodden dan moej' dat even angeven.

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienigste wat de redaktie d'r an dot is et in- en anneneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maand as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokument in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aandere - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uitgever nemt hier gienertied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokument het binnen roeme greenzen, gien beparking.

Mitteneer en veurenneer

* Aende *